

שתי כוסות תה: באחת - סוכר, ובשנייה - חול...

פעם ניגש אל רבינו הגדול מרן ראש הישיבה, הגאון רבי אלעזר מנחם מן שך זיע"א, והעלה בפניו תמיהה מבהילה:

"הכיצד זה" - שאל השואל - "שמהשואה האיומה יצאו בני אדם עם דעות הפוכות. יש כאלו שנהיו אפיקורסים מוחלטים בעקבות המלחמה, כשלעומתם, יש שאמונתם בבורא העולם יתברך ויתעלה רק התאמצה והתחזקה בגלל הניסיונות שספגו. היאך יתכן הדבר, שאותן חוויות איומות שעברו - גרמו לאפקטים כה שונים אצל אנשים שלפני המלחמה היו דומים להפליא.?"

מרן ראש הישיבה זיע"א האזין לשאלה בקשב, ואז פנה אל משמשו הנאמן רבי יחזקאל אסחייק שליט"א וביקש ממנו: "לך ותכין בבקשה שתי כוסות תה. באחת מהן תיצוק כפית סוכר, ובשנייה - כפית חול מהחצר. לאחר מכן, הבא נא את הכוסות הנה...".

רבי יחזקאל הזדרז לקיים את שהתבקש, ועד מהרה ניצבו לפני מרן ראש הישיבה שתי כוסות תה בדיוק כפי שביקש. בתחתית האחת ניכר היה להבחין בסוכר לבן, ובכוס השנייה נראו גרגרי חול בבירור.

"שים לב-!" פנה ראש הישיבה אל השואל - "אני כעת לוקח את כוס התה עם הסוכר ומנער אותה". תוך כדי הדברים נטל מרן זיע"א את הכוס ונענע אותה. "ראית מה קרה פתאום לסוכר שהיה בתחתית?? הוא נמהל במי התה... עכשיו, אם תטעם עכשיו את המשקה - תחוש בטעם מתוק!". רבינו עצר לרגע, ואז נטל בידיו הקדושות את הכוס השנייה - זו עם החול. "בכוס הזאת יש חול" - אמר - "ותראה מה קורה כשאני אנער אותה". תוך כדי דיבור נדנד את הכוס קלות. המים הפכו באחת לעכורים קמעא. פיסות קטנות של עפר צפו במי הנוזל. "אתה יודע מה הטעם של המים הללו כעת?? לא טעים בכלל...". אמר מרן הרב שך זיע"א.

הנוכחים בחדר חייכו, וראש הישיבה הסביר את פשר הדברים שזה עתה ראו: "לפני השואה היו הרבה מאוד אנשים שכלפי חוץ דומים היו מאוד בחיצוניות. כולם נראו חרדים רגילים, ולא ניכר ביניהם שום הבדל. אבל האמת לאמיתה היא שביניהם היה פער עצום: חלקם, בתוך-תוכם, ספוגים היו אמונה אמיתית ויוקדת, ומתוקה כסוכר. מאידך, האנשים מהחלק השני, מתחת לכל החיצוניות, מלאים היו בחול, עפר ורפש של השקפות ואמונות זרות... המלחמה היא הייתה כמו נייעור של כוס תה. היא זעזעה את כולם, וגרמה לפנימיות ששהתה עמוק בקרבם - לצאת החוצה".

"כעת אתה מבין-?" פנה רבינו הגדול אל השואל - "אלו שמלאים היו באמונה טהורה וזכה עוד לפני השואה - לא רק שלא נחלשו והרפו ממנה, אלא אף נתלו בה בכל כוחם בשעות הקשות ביותר, ובזכות אותה אמונה אף זכו לעבור את המלחמה בחיים. בכל רגע החזיקו בה אותם יהודים חזק ובכל הכח, לבל תינתק מהם חלילה".

"לעומתם, אלו שעכירות של דעות כוזבות מילאה את ליבם עוד לפני השואה הנוראה, ואמונתם בה' יתברך הייתה גם אז מן השפה ולחוץ בלבד - לא פלא שהנענוע הקשה שחוו, הוציא מהם לחלוטין את כל מה שחשבו עוד קודם...".

כללי